

Quickscan natuurtoets Van Rouwenoortweg 17a in Didam

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Rapportnummer: 0917

Quickscan natuurtoets Van Rouwenootweg 17a in Didam

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

ZELHEM, FEBRUARI 2009

RAPPORTNUMMER 0917

PROJECTNUMMER 1102

OPDRACHTGEVER

Koblessen Milieu B.V. | Velperweg 157 6824 MB Arnhem |

Contactpersoon: Dhr. J. Geerdink

OPDRACHTNEMER

Stichting Staring Advies | Grashuisstraat 8, 7021 CL Zelhem | T 0314 641910 | F 0314 641909 |

info@staringadvies.nl | www.staringadvies.nl | Auteurs: ing. R. Boerboom / drs. P. Dam

Inhoudsopgave

1	Inleiding en doel	3
2	Beschrijving van het gebied en de geplande werkzaamheden	4
3	Het ecologisch onderzoek	7
	3.1 Methode	7
	3.2 Resultaten	8
4	Wettelijke consequenties, toetsing aan de Flora- en faunawet	11
5	Conclusie	13
	5.1 Consequenties Flora- en faunawet	13
	Bijlage 1 KISAL gegevens	14
	Bijlage 2 Gegevens Natuurloket	15
	Bijlage 3 Impressie plangebied	16
	Bijlage 4 Flora- en faunawet	17

1 Inleiding en doel

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. Het plan is om de aanwezige kassen en bijbehorende schuur te slopen en op de locatie woningbouw te realiseren. Kobessen Milieu B.V. is betrokken bij de planvorming en heeft daarom de Stichting Staring Advies gevraagd om een quickscan uit te voeren. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande werkzaamheden schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna, en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locaties nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming gebracht kunnen worden met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Beschrijving van het gebied en de geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Adres: Van Rouwenootweg 17a
Plaats: Didam
Gemeente: Montferland
Provincie: Gelderland

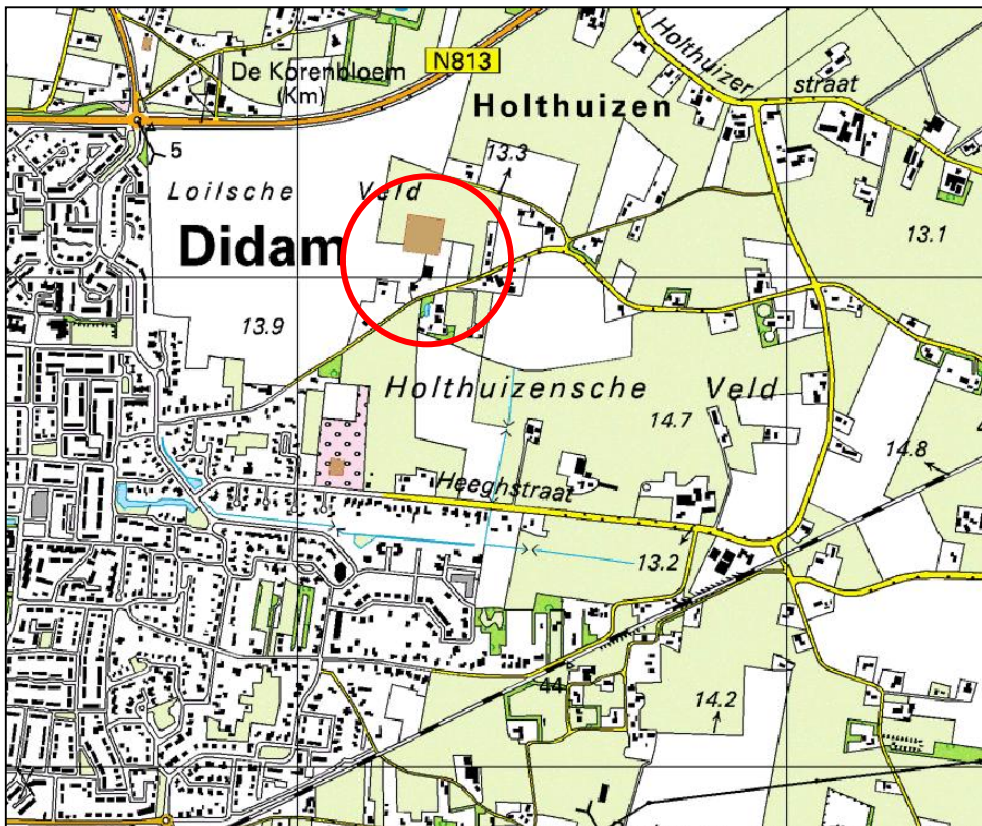
Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Montferland, ten oosten van de woonkern Didam (zie figuur 1). Het plangebied ligt in een open cultuurlandschap met voornamelijk graslanden en akkers. Bebouwing is schaars in de omgeving van het plangebied. Langs de Van Rouwenootweg ligt lintbebouwing met verspreid liggende woningen en boerderijen. In de omgeving van het plangebied liggen geen waardevolle bos- en natuurgebieden.

Op de onderzoekslocatie bevindt zich een kassencomplex, een schuur, een grasland en een houtwal. In de kassen worden rozen gekweekt. De schuur wordt gebruikt voor opslag en als sorteerruimte. De te ruimen houtwal vormt de enige opgaande begroeiing op het terrein. De houtwal bestaat uit soorten als eenstijlige meidoorn, gewone vlier en sleedoorn.

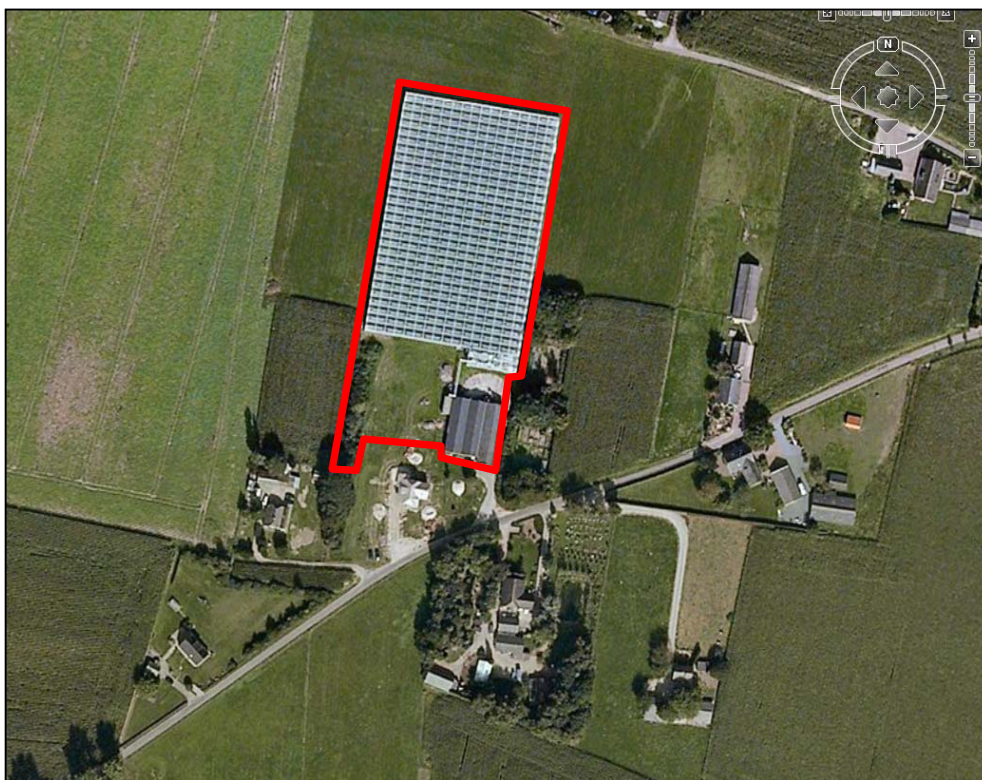
In de directe omgeving van de planlocatie liggen geen natuur- en bosgebieden met natuurwaarden. Op een perceel aan de overzijde van de Van Rouwenootweg ligt een poel en wat meer opgaande begroeiing rondom de woning (zie figuur 2).

Geplande werkzaamheden

Bouw van een viertal woningen inclusief toegangsweg op de plek waar nu de kassen, en de schuur staan. Hiervoor worden het kassencomplex en de schuur gesloopt, de houtwal opgeruimd en het grasland deels bebouwd. De vrijgekomen stenen van de schuur worden bij de verharding rondom de toekomstige woningen gebruikt.

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

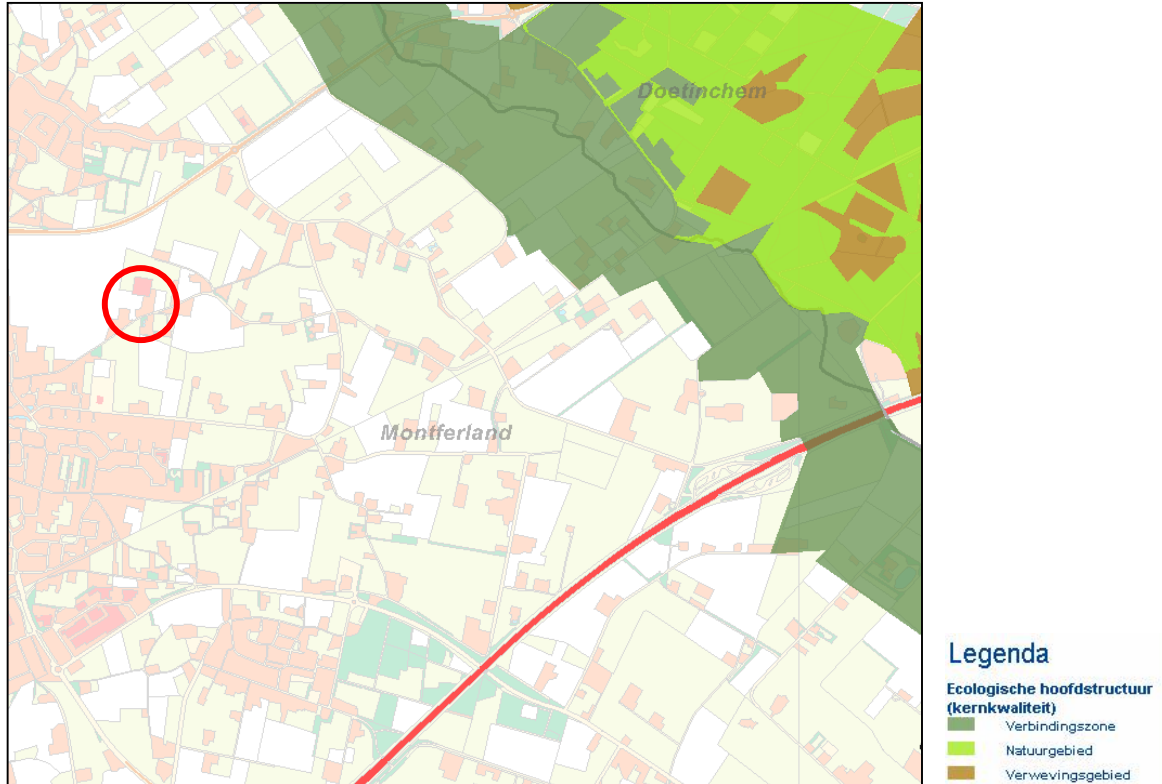

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied.

Beschermde status plangebied

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de Natuurbeschermingswet en maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (zie figuur 3).

Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied in de omgeving van aanwezige EHS zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden, de nieuwbouw van 4 woningen.

Figuur 3. Ligging Ecologische Hoofdstructuur ten opzichte van het plangebied.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek omvat twee onderdelen:

- 1) het beschrijven van relevante onderdelen/passages uit de wet en eventuele jurisprudentie
- 2) het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten.

Voor dit laatste onderdeel is de databank van Stichting Staring Advies geraadpleegd op het voorkomen van beschermde soorten. De basis hiervoor (KISAL, Kennis en Informatie Systeem voor Achterhoek en Liemers), wordt gevormd door een in eigen beheer ontwikkelde toepassing gevuld met waarnemingen van individuele flora- en faunasoorten. Deze waarnemingen zijn verzameld door diverse vrijwilligers en werkgroepen uit de regio. Daarnaast zijn eigen waarnemingen uit diverse onderzoeken in de databank opgenomen. Dit betreft unieke waarnemingen die vaak niet in andere databanken (zoals het Natuurloket) aanwezig zijn. Bovendien zijn ze vastgelegd op detailniveau, zodat ze direct relevant zijn voor wettelijke procedures. Het Natuurloket is eveneens geraadpleegd.

Veldonderzoek

Het plangebied is door één onderzoeker onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (voor zover waarneembaar in deze periode van het jaar).

Onderzoeker: R. Boerboom

bezoekronde	datum	tijd	Weersomstandigheden
1	23-feb-09	10:15 - 10:45	motregen, 5 °C, wind 3 Bf

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het bronnenonderzoek en de quickscan naar flora en fauna.

3.2.1 Bronnenonderzoek

KISAL

Met het bronnenonderzoek en met behulp van de waarnemingsdatabank KISAL van Stichting Staring Advies (zie bijlage 1), zijn geen waarnemingen van beschermde soorten in of rondom het plangebied vastgesteld.

Natuurloket

Het Natuurloket (zie bijlage 2) geeft melding van twee licht beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet tabel 1) drie plantensoorten van de Rode Lijst en 1 korstmoss van de Rode Lijst voor km-hok 207-440. Het is niet bekend om welke soorten het gaat. De locatie is matig geschikt voor enkele tabel 1 soorten als brede wespenorchis, gewone vogelmelk e.d. Deze soorten, en eventuele Rode Lijstsoorten, zijn echter niet op de locatie aangetroffen tijdens het veldbezoek. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid, doet niet vermoeden dat dergelijke soorten op de planlocatie zullen worden aangetroffen. Ook in de KISAL-databank zijn geen gegevens van beschermde of Rode lijstgenoteerde soorten binnen de plangrenzen bekend.

De inschatting is dat de beschermde plantensoorten en de plantensoorten van de Rode Lijst buiten het plangebied vallen door het ontbreken van geschikt biotoop. Het kilometerhok is voor de meeste soortgroepen matig tot niet onderzocht. De soortgroep vaatplanten is goed onderzocht.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn uitsluitend enkele algemene soorten en aangeplante soorten aangetroffen. Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen en ook niet te verwachten.

Een globale lijst van aangetroffen soorten op het terrein is: engels raaigras, straatgras, kweek, vogelmuur en ridderzuring. De houtwal bestaat uit soorten als eenstijlige meidoorn, gewone vlier en sleedoorn.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens de quickscan zijn enkele vogelsoorten in het plangebied waargenomen: houtduif, merel en koolmees. Er zijn geen broedgevallen aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten of sporen van nesten van soorten met vaste verblijfplaatsen (kerkuil, steenuil, huiszwaluw, boerenzwaluw) aangetroffen.

Het is waarschijnlijk dat enkele algemene soorten in de houtwal broeden.

Zoogdieren

Tijdens de quickscan zijn alleen een konijn en sporen van de mol aangetroffen. Verder zijn nog enkele algemene soorten te verwachten. In het gebied kunnen algemene soorten voorkomen als echte egel, muizen, spitsmuizen en enkele marterachtigen. De steenmarter kan incidenteel het plangebied doorkruisen. Een vaste verblijfplaats van de steenmarter is niet aangetroffen. Deze verwachten we ook niet, omdat geschikte verblijfmogelijkheden in de te slopen schuur en kassen ontbreken. Er zijn geen sporen van een mogelijke verblijfplaats aangetroffen.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen. Verblijfplaatsen van vleermuizen worden niet in de te slopen panden verwacht. In de gebouwen ontbreekt het aan geschikte holten. De schuur en het kassencomplex hebben geen spouwmuren, geen pannendaken met dakbeschot e.d. Hierdoor zijn er geen geschikte locaties in de gebouwen aangetroffen die met betrekking tot het microklimaat voldoen aan de eisen die vleermuizen stellen aan een verblijfplaats. Ook verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen worden niet verwacht. Bomen met holten zijn niet aanwezig. De omgeving van het plangebied is door het open karakter en ontbreken van voldoende groenstructuren matig geschikt als jachtgebied voor vleermuizen. Het plangebied maakt geen essentieel onderdeel uit van het jachtgebied van eventueel aanwezige vleermuizen of mogelijk aanwezige verblijfplaatsen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

Amfibieën

Amfibieën zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en ook niet te verwachten. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied (vijvers, sloten) voor deze diergroep.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten aangetroffen en ook niet te verwachten. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor deze diergroep.

Vissen

Gezien het ontbreken van open water zijn geen soorten van deze diergroep te verwachten.

Ongewervelden

Beschermd ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

4 Wettelijke consequenties, toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en Faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten

(zie bijlage 4). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als dit inrichtingsplan geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd.

Flora

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen en ook niet te verwachten. Het Natuurloket maakt melding van twee licht beschermde soorten en drie Rode Lijstsoorten, deze komen naar verwachting in een ander deel van het kilometerhok voor. De KISAL-uitsnede laat geen waarnemingen zien van beschermde soorten.

Broedvogels

Alle waargenomen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringseffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli.

Zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek zijn, buiten een konijn en enkele molshopen, geen (sporen van) zoogdieren waargenomen. Soorten die verwacht kunnen worden staan, met uitzondering van de steenmarter, allemaal vermeld in tabel 1 en zijn daarmee licht beschermd. Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor deze soorten automatisch de vrijstellingsregeling. Het voorkomen van de strenger beschermde steenmarter (tabel 2) is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is binnen het plangebied geen sprake.

Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen staan vermeld in tabel 3 en de Habitatrichtlijn. Dit betekent dat alle vleermuissoorten streng beschermd zijn. Het plangebied is matig geschikt als jachtgebied voor vleermuizen. De geplande ingreep heeft geen negatief effect op

vleermuissoorten door de aanwezigheid van voldoende geschikt habitat in de directe omgeving van het plangebied.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig en ook niet te verwachten, doordat geschikte holten in gebouwen of bomen ontbreken in het plangebied.

Overige diersoorten

Beschermden amfibieën, reptielen of ongewervelden zijn niet aangetroffen. Gezien het ontbreken van voldoende geschikt leefgebied zijn beschermden amfibieën, reptielen en ongewervelden niet te verwachten op de planlocatie.

5 Conclusie

Dit rapport geeft de resultaten van een quickscan natuurtoets op de locatie Van Rouwenootweg 17a in Didam. Voor het onderzoek is een veldbezoek uitgevoerd door een medewerker van Stichting Staring Advies. Hierdoor is een goede indruk gekregen van de aanwezige flora en fauna en de mogelijke waarden van het gebied. Deze indruk wordt bevestigd door de gecombineerde gegevens uit KISAL en van het Natuurloket.

5.1 Consequenties Flora- en faunawet

Mogelijk broeden er een aantal algemene vogelsoorten in de te verwijderen houtwal. Voor broedvogels wordt geen ontheffing verleend. Wanneer werkzaamheden buiten het broedseizoen (15 mrt – 15 juli) worden gestart is de verstoring minimaal en kunnen de geplande ingrepen uitgevoerd worden zonder verstoring van broedende vogels in aangrenzende beplantingen.

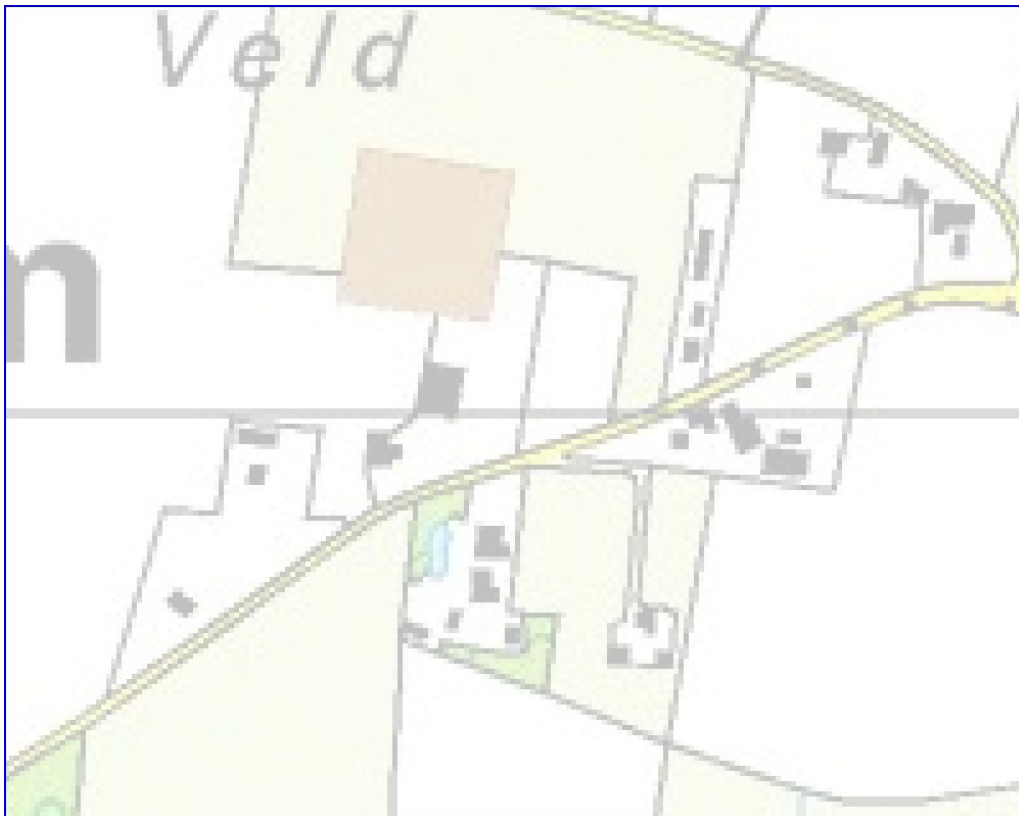
Er zijn geen nesten van vogels aangetroffen die jaarrond beschermd zijn (bijv. boerenzwaluw of steenuil).

Het is aannemelijk dat er enkele algemene, tijdens de quickscan niet waargenomen, beschermde zoogdiersoorten van het gebied gebruik maken zoals egel, echte muizen, spitsmuizen e.d. Deze soorten (Flora- en faunawet, tabel 1) vallen allemaal onder de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ingrepen. Daarnaast is het aannemelijk dat de steenmarter het gebied doorkruist. Het voorkomen van de strenger beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) is alleen ontheffingsplichting als er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Daarvan is in het plangebied geen sprake.

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling van het plangebied heeft geen significante nadelige gevolgen voor de onderzochte soortgroepen. Voor de onderzochte soortgroepen zijn geen nadere onderzoeken of ontheffingen noodzakelijk.

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is **niet** noodzakelijk.

Bijlage 1 KISAL gegevens

Geen beschermde soorten aangetroffen.

Bijlage 2 Gegevens Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok X:207 / Y:440

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2				3	goed	-	1991-2007
Mossen						redelijk		1997-2007
Korstmossen					1	slecht	51-100%	1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren						matig		1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						slecht	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						niet		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

Bijlage 3 Impressie plangebied

Bijlage 4 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën (zie tabel 1), elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening.

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beschermingsregimes Flora- en faunawet.

In de tabel wordt melding gemaakt van de gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft. In het plangebied is geen gedragscode van toepassing.

Algemene vrijstelling (tabel 1)

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

"Lichte" toets (tabel 2)

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht.

“Uitgebreide” toets (tabel 3, soorten van de Habitatrichtlijn)

Ontheffingsaanvragen voor streng beschermde soorten worden volgens een uitgebreide toetsing beoordeeld. Niet alleen moet worden aangetoond dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen, tevens moet worden aangetoond dat er geen bevredigend alternatief voor de activiteit is en deze dwingende redenen van groot openbaar belang (met inbegrip van redenen van sociale of economische aard) dan wel het milieu dient. Werkzaamheden die niet vallen onder de noemer natuurbeheer moeten bovendien zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen. Dit houdt in dat er geen “wezenlijke invloed” op beschermde soorten is en dat schade aan de soorten zoveel mogelijk wordt voorkomen, bijvoorbeeld door het nemen van mitigerende en/of compenserende maatregelen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Hummeloseweg 85_7021 KN Zelhem
T 0314 64 19 10 F 0314 64 19 09
E info@staringadvies.nl | www.staringadvies.nl

